

форми), страна на раждане, гражданство, религия, раса и прочие. Последното дава отражение и при всички етапи на преброяването.

Трябва да се отбележи, че тази подмяна рядко се декларира пряко. Един от тези редки случаи е например положението в Мексико. Населението на тази страна е формирано въз основа на смесването на езика и културата на местното индианско население и на преселниците от Испания. Процесът е започнал преди няколко века и не е завършил напълно. Политиката на по-вечето мексикански правителства е към стимулиране на този процес (т.нар. "метисизация"), като съзнателно или несъзнателно това се състои в "изчезването" на индианското население². Затова в страната се води дискусия кой принадлежи към индианското население, какъв е критерият.

Крайният израз на тази дискусия се изразява главно в два подхода. Първият е на Националния институт по статистика, география и информация (INEGI). Според тази институция определянето на броя на индианското население е много трудно, защото то се намира на различна степен на метисизация. Затова тук се приема, че към индианците принадлежи населението, което говори на местен език (*autoctona*) и живее в общините, в които има институционално представителство. Отчита се и знаенето на испански език (официалният език на страната) (Campos, 2003).

Същевременно в друг източник позицията на INEGI е смекчена. Отбелязва се, че данните за етническата принадлежност не могат да се ограничават само от този показател и намаляването на говорещите на местни езици не означава непременно и намаляване на индианското население. Критерият за това е етническото самоопределяне (Character..., 2002, p. 23).

Вторият подход е на Националния съвет по населението (CONAPO), който приема, че към индианците принадлежи населението, което живее в домакинства, чийто глава говори местен език (Campos, 2003)

И двата подхода от гледна точка на самоопределянето са неправилни. Във връзка с това трябва да се отбележи, че по данни от преброяването през 2000 г. говорещите на индиански езици на 5 и повече години са 6 044 547 лица; децата под 5 години в домакинствата, чийто глава говори индиан-

² Тази доктрина е известна като "индигенизъм". Индигенизмът възниква в Мексико след Мексиканската революция от 1911-1917 г. Като родоначалник на доктрината се смята ученият етнограф Мануел Гамио. Неговата теза за решаване на индианския проблем се състои накратко в следното: първо, да се интензифицира процесът на смесване на индианците с представителите на другите раси и второ, да се даде единен език на страната (разбирай испански). Идеите на индигенизма са популярни и в други страни със значително индианско население (Перу, Еквадор и др.). Не може да се каже, че провеждането на подобна политика не дава резултати. Същевременно са налице факти, че се засилва и съпротивата срещу тази политика.